

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชาคมโลกต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังคม และระบบเศรษฐกิจที่มีลักษณะซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น เกิดการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจ การสร้างกติกาการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ทั้งระดับทวีปภาคีและพหุภาคี เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับมวลสมาชิกภายในกลุ่ม และลดอิทธิพลจากแรงกดดันของบรรดาประเทศคู่ค้าจากภายนอกกลุ่ม ในการสร้างกรอบป้องกันทางการค้า อาทิ การตั้งกำแพงภาษี การกีดราคา การขึ้นนโยบายกีดกันทางการค้า การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ทำให้บรรดาประเทศที่มีการค้าขายระหว่างประเทศเกิดการรวมกลุ่มระหว่างประเทศในภูมิภาคของตน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าและการลงทุน รวมถึงการเตรียมความพร้อมของระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ระบบการขนส่ง เพื่อดึงดูดนักลงทุน เสริมสร้างความแข็งแกร่งในการเจรจาซื้อขาย ต่อรอง รวมถึงการพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะที่ทันยุคทันสมัยกับกลุ่มเศรษฐกิจอื่น ที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกและเพื่อให้ประเทศสมาชิกที่อยู่ภายในกลุ่มของตนได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ ปี พ.ศ. 2550 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint : AEC Blueprint) เพื่อให้อาเซียนมีความสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้ เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์และแนวโน้มการจัดทำข้อตกลงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการแข่งขันเพื่อดึงเงินลงทุนโดยตรง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะถ่ายโอนไปสู่ประเทศอื่นนอกภูมิภาคอาเซียน ทำให้อาเซียนต้องเร่งรัดการรวมกลุ่มภายใน เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์มุ่งให้อาเซียนเกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกันโดยส่งเสริมให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายเสรีด้านเงินทุน สินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ลดช่องว่างระดับการพัฒนา ของประเทศสมาชิกอาเซียน และส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรวมตัวเข้ากับประชาคมโลกได้อย่างไม่อยู่ในภาวะที่เสียเปรียบ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2555 : 33-37)

จากแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียและเปิดโอกาสทางการค้าและการลงทุนมากขึ้น

รัฐบาลไทยจึงได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้นโยบาย อาเซียนต้องมาก่อน (ASEAN First Policy) เนื่องจากเล็งเห็นว่าการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนที่แข็งแกร่งมากขึ้น จะช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของไทยและของอาเซียนทั้งกลุ่มในการดึงดูดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ รวมทั้งช่วยสร้างอำนาจในการต่อรองในกรอบการเจรจาระดับภูมิภาคและพหุภาคี ทำให้การเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ โดยการจัดทำ (Free Trade Area : FTA) ของไทยก่อให้เกิดอำนาจต่อรองมากขึ้น ดังนั้นภายใต้กระบวนการเปิดเสรีการค้าบริการข้างต้น ส่งผลให้ภายในปี พ.ศ. 2558 อาเซียนต้องมีการเคลื่อนย้ายการบริการอย่างเสรี ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้กับนักลงทุนอาเซียนในอัตราร้อยละ 70 ทุกสาขา ด้วยระบบการค้าที่มีลักษณะเป็นแบบเสรีในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การให้อัตราภาษีร้อยละ 0 การเคลื่อนย้ายขนส่งสินค้าอย่างเสรี เป็นต้น ทำให้ด้านการค้าชายแดนซึ่งเป็นด้านการขนถ่ายสินค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ การกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติที่เหมาะสมของด้านการค้า จะเป็นชนวนนำมาซึ่งมูลค่าของเงินตราเข้าสู่ประเทศอย่างมหาศาล ประชาชนได้รับผลประโยชน์ทั้งในรูปแบบตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน เกิดความกินดีอยู่ดีและลดปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังทวีคูณขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าว เป็นต้น (ชินวรณ์ บุญยเกียรติ. ออนไลน์. 2553)

ปัจจุบันประเทศไทยมีจุดการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรวมแล้วทั้งสิ้นประมาณ 70 จุด ทั้งในส่วนของจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรนทางการค้ากระจายอยู่ทั่วประเทศกว่า 30 จังหวัด โดยชายแดนไทย-พม่าส่วนใหญ่เป็นการค้าผ่านจังหวัดกาญจนบุรี (ประมาณร้อยละ 70 ของการค้าชายแดนไทย-พม่า) เกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากพม่า รองลงมาเป็นการค้าผ่านด่านแม่สอด (จังหวัดตาก) ด่านท่าขี้เหล็กและด่านเมียวดี (พม่า) นอกนั้นเป็นการค้าผ่านจังหวัดระนอง จังหวัดเชียงราย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดเชียงใหม่ ตามลำดับ ส่วนชายแดนไทย-ลาว ส่วนใหญ่เป็นการค้าผ่านจังหวัดหนองคาย (กว่าร้อยละ 40 ของการค้าชายแดนไทย-ลาว) ทางด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว กับเมืองเวียงจันทน์ (ลาว) รองลงมาเป็นการค้าผ่านด่านจังหวัดมุกดาหาร กับเมืองสุวรรณเขต (ลาว) ด่านช่องเม็ก (จังหวัดอุบลราชธานี) กับบ้านวังเต่า (ลาว) นอกนั้นเป็นการค้าผ่านจังหวัดนครพนม จังหวัดเชียงราย จังหวัดเลย จังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน และจังหวัดอุดรดิตถ์ ตามลำดับ ชายแดนไทย-มาเลเซีย ส่วนใหญ่เป็นการค้าผ่านจังหวัดสงขลาเกือบทั้งหมด (ประมาณร้อยละ 97 ของการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย) ทางด่านปาร์ดีงเบซาร์กับรัฐปะลิส (มาเลเซีย) และทางด่านสะเดากับรัฐเกดะห์ (ไทรบุรี) ของมาเลเซีย นอกนั้นเป็นการค้าผ่านจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลาและจังหวัดสตูล ตามลำดับ และชายแดนไทย-กัมพูชา ส่วนใหญ่เป็นการค้าผ่านจังหวัดสระแก้ว (ประมาณร้อยละ 60 ของการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา)

ทางด้านบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ของไทยกับด้านปอยเปตของกัมพูชา รองลงมาเป็นการค้าผ่านด่านบ้านหาดเล็ก อำเภอลองใหญ่ จังหวัดตราด กับด้านบ้านจำเปียม อำเภอพนมทลีสี่มา จังหวัดเกาะกง (กัมพูชา) นอกนั้นเป็นการค้าผ่านจังหวัดจันทบุรี จังหวัดสุรินทร์และ จังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับ (สถาบันศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ออนไลน์. 2554)

จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ถือเป็นจุดผ่านแดนถาวรที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นเขตการค้าระหว่างไทยกับกัมพูชาเปรียบเสมือนประตูเชื่อมโยงการค้า การท่องเที่ยวและการลงทุน การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม และการเป็นศูนย์กลางเครือข่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมและขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ด่านศุลกากรคลองใหญ่ได้เปิดจุดผ่านแดน ถาวรบ้านหาดเล็ก ตำบลหาดเล็ก อำเภอลองใหญ่ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2540 ซึ่งพื้นที่ตรงข้ามด้านกัมพูชา คือบ้านจำเปียม อำเภอพนมทลีสี่มา จังหวัดเกาะกง สำหรับการเดินทางเข้า-ออก บริเวณจุดผ่านแดนถาวร ยังใช้แนวทางการปฏิบัติแบบเดิมมีเส้นทางการขนส่งสินค้าทั้งทางบกเข้าสู่จังหวัดเกาะกง กัมพูชา ส่วนมากเป็นรถบรรทุกสิบล้อ ส่วนทางทะเล ใช้เรือประมงตัดแปลงที่มีระวางน้ำหนักเรือไม่เกิน 5 ตัน ซึ่งสามารถขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือขนาดเล็ก ใกล้จังหวัดสีหนุวิลล์ (ก๊อมปง โสม) ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือเอกชน 6 ท่า คือ ท่าเทียบเรือเกษมศิริ ท่าเทียบเรือประมงคลองใหญ่ ท่าเทียบเรือกัลปังหา ท่าเทียบเรือ ป.เกษมศิริ ท่าเทียบเรือบ้านคลองสน และท่าเทียบเรือชลาลัย ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ท่าเทียบเรือกัลปังหา และท่าเทียบเรือชลาลัยเป็นหลักในการขนส่งสินค้าไปกัมพูชา (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ออนไลน์. 2557)

ในปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยส่งออกสินค้าออกไปยังประเทศกัมพูชา รวมมูลค่าทั้งปี 82,089.07 ล้านบาท โดยส่งออก 74,921.52 ล้านบาท นำเข้า 7,167.55 ล้านบาท ดุลการค้า 67,753.97 ล้านบาท เป็นมูลค่าสินค้าที่ผ่านด่านศุลกากรคลองใหญ่ จังหวัดตราด มูลค่า 24,936.72 ล้านบาท โดยส่งออก 24,454.14 ล้านบาท นำเข้า 482.58 ล้านบาท ดุลการค้า 23,971.56 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2556 ตั้งแต่เดือน มกราคม-สิงหาคม 2556 มูลค่า 18,124.13 ล้านบาท ส่งออก 17,258.50 ล้านบาท นำเข้า 865.63 ล้านบาท ดุลการค้า 16,392.87 ล้านบาท (กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. ออนไลน์. 2556)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกก่อให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในระดับทวิภาคีและระดับ พหุภาคี รวมทั้งความร่วมมือในประชาคมอาเซียน ความร่วมมือกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านมีอิทธิพล ต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ประเทศไทย ทั้งแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย

และผิดกฎหมาย ในปี พ.ศ. 2553 มีแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมายจำนวน 378,078 คน และผิดกฎหมายจำนวน 955,595 คน ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะฝีมืออย่างเสรีตามกรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีข้อตกลงร่วมกันถึงคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพ เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานใน 7 สาขา ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม วิชาชีพสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และในระยะต่อไปจะเปิดในสาขาอื่น ๆ รวมทั้งแรงงานกึ่งทักษะฝีมือด้วย ซึ่งจะมีผลทำให้ประเทศต้องมีเกณฑ์เพื่อเป็นมาตรฐานในการประเมินความสามารถของแรงงานที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาคอาเซียน

เมื่อเชื่อมโยงความสำคัญของจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ซึ่งถือเป็นด่านการค้าชายแดนระหว่างไทยและกัมพูชาที่สำคัญแห่งหนึ่งกับการรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งสามด้าน ได้แก่ การเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community : APSC) การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-cultural Community : ASCC) โดยพิจารณาถึงความพร้อมของคนในชุมชนซึ่งเป็นหลักสำคัญที่จะขับเคลื่อนนโยบายประชาคมอาเซียนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจการค้า การลงทุน การขนส่ง ให้สามารถแข่งขันได้ ในระดับทวีปและระดับโลก รวมถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมและการถ่ายทอดวัฒนธรรมในระดับนานาชาติ ที่ประชาชนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในเขตการค้าชายแดน ต้องมีความพร้อมในการรองรับต่อการขับเคลื่อนนโยบายประชาคมอาเซียนของรัฐบาล ที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. 2558 ให้เกิดความยั่งยืน และสาเหตุที่สำคัญ อีกหนึ่งประการคือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด และพื้นที่ใกล้เคียงเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานในเรื่องของการประสานงานระหว่างประเทศและความมั่นคงของชาติ มาเป็นระยะเวลานานพอสมควร จึงได้พบเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) : กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) : กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ในครั้งนี้ผู้วิจัยหวังว่า ผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน เื่อนใจที่มีอิทธิพลต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน และข้อเสนอแนะต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) : กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยด้านประชากรที่ศึกษา เนื้อหาของการศึกษา ไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เป็นประชาชนชาวไทยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด จำนวน 8 คน และประชาชนชาวกัมพูชา บ้านจำเียม อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด จำนวน 4 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความพร้อมของประชาชนที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการรองรับความเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) : กรณีศึกษาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด ในด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก หมายถึง จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก ตำบลหาดเล็ก อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2540 ซึ่งพื้นที่ตรงข้ามด้านกัมพูชา คือ จุดผ่านแดนถาวรช่องจำเียม อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา

จุดผ่านแดนถาวรบ้านจำเียม หมายถึง จุดผ่านถาวรบ้านจำเียม ตำบลปากกลอง อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา ซึ่งอยู่ตรงกันข้ามจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก

ความพร้อม หมายถึง สภาพบุคคลหรือองค์กรที่มีภาวะสมบูรณ์ ทั้งทางกายภาพและกระบวนการ มีความสามารถที่จะเรียนรู้ จัดทำและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

ประชาชน หมายถึง

1. ประชาชนชาวไทย ในจังหวัดตราด ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด
2. ประชาชนชาวกัมพูชา ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด และประชาชนชาวกัมพูชา บ้านจำเปียม อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) หมายถึง การรวมตัวกันของ 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน ที่จะร่วมมือกันให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง และมั่นคงยิ่งขึ้น ซึ่งกำหนดให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community : APSC) หมายถึง ประเทศกลุ่มสมาชิกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาระหว่างกันโดยสันติวิธี มีเสถียรภาพและความมั่นคงรอบด้าน เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเหล่าประชาชน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) หมายถึง การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community : ASCC) หมายถึง ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงทางสังคม มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และมีสังคมแบบเอื้ออาทร โดยจะมีแผนงานสร้างความร่วมมือ 6 ด้าน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน การลดช่องว่างทางการพัฒนา